

Sprawozdanie z działalności Muzeum Ziemi Krajeńskiej w od 1 stycznia do 16 listopada 2021 roku

Muzeum Ziemi Krajeńskiej działa w oparciu o statut uzgodniony z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Nadrzędnym celem działalności jest „trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwienie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.” Obszar zainteresowań działalności kierunkuje nazwa placówki, obejmuje on Ziemię Krajeńską, ze szczególnym uwzględnieniem Gminy Nakło nad Notecią. W praktyce oprócz Gminy Nakło nad Notecią staramy się również gromadzić zabytki dotyczące sąsiadujących gmin – Mrocza i Sadki.

Muzeum jest inicjatorem i realizatorem wielu działań kulturalnych, artystycznych, dokumentuje i chroni dziedzictwo materialne Nakła i Krajny, organizuje zajęcia wakacyjne dla dzieci i młodzieży.

W 2021 r. działalność muzeum była niezwykle utrudniona. 2 okresy zamknięcia placówki dla zwiedzających, które wynikały z obostrzeń wprowadzonych przez rząd. Po otwarciu muzeów dla zwiedzających obowiązywały limity wejść. Na 1 gościa powinno przypadać 15 m², a to uniemożliwiało zwiedzanie uczniom, przedszkolakom i innym grupom zorganizowanym.

Praca hybrydowa w czasie lockdownów, z jednej strony, minimalizowała ryzyko transmisji zakażeń i konieczności całkowitego zamknięcia placówki, z drugiej bardzo destabilizowała pracę. Mimo tego udało się przeprowadzić modernizację ok. 30% powierzchni wystawy stałej, wzbogacając ją o nowy dział i prezentując muzealia zgromadzone w ostatnich 10 latach.

Sytuacja pandemiczna nie spowodowała zmniejszenia ogólnej liczby wystaw, jednak ciężar działalności ekspozycyjnej przeniesiony został na wystawy plenerowe.

Pracownicy merytoryczni, w tym dyrektor, od kwietnia do połowy sierpnia byli włączeni w prace punktu rejestracji na szczepienia przeciw COVID-19, co powodowało ograniczenia w działalności placówki.

I. WYSTAWY:

1. *Nakło nad Notecią w okresie II wojny światowej* (kontynuacja wystawy z 2020 r. - przedłużona w związku z zamknięciami muzeum od X 2020 do II 2021 i od III do V 2021),
2. *Zapomniane Ogniowo - Konspiracyjne organizacje młodzieżowe* – plenerowa, od 1 marca,

3. *Tu rodziła się Solidarność rolników* – plenerowa, kwiecień,
4. *Niemiecki, nazistowski obóz Potulitz/Lebrechtsdorf* – wystawa przygotowana przez pracowników muzeum, plenerowa, kwiecień – czerwiec,
5. *Nakielski Rower* – wystawa pokonkursowa w Muzeum,
6. *Zamki Pomorza, Warmii i Mazur na akwarelach Zbigniewa Szczepanka* – czerwiec – wrzesień,
7. *Józef Piłsudski* – plenerowa, lipiec – sierpień,
8. *Dzieci świata. Fotografie Elżbiety Dzikowskiej* – plenerowa, sierpień,
9. *Święty Idzi w polu nic nie widzi. Zwyczaje żniwne i dożynkowe na Krajnie* – wystawa przygotowana przez pracowników muzeum, plenerowa, sierpień (w Sucharach), wrzesień – listopad (w Nakle)
10. *Nakielski Rower* – wystawa przygotowana przez pracowników muzeum, plenerowa, prezentacja na Rynku oraz na ul. Armii Krajowej,
11. *Wystawa stroików dożynkowych* – sierpień
12. *Żywe obrazy – sposób na nudę* – wrzesień
13. *Nabytki 2016-2021* – wystawa przygotowana przez pracowników muzeum, wrzesień – listopad,
14. *Natalia Sadzewicz. Rysunek* – październik,
15. *Zbrodnia Pomorska. Paterek* – wystawa przygotowana przez pracowników muzeum, eksponowana w Paterku i w Nakle – październik
16. *Marcelina Jakś – Malarstwo, Aleksandra Walczak – fotografia* – listopad

II. DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I POPULARYZATORSKA:

- publikacja filmu z okazji 102. rocznicy bitwy o Ślesin,
- prezentacja odnalezionego wiersza napisanego z okazji wkroczenia Wojsk Wielkopolskich do Nakła nad Notecią w 1920 r.,
- publikacja artykułów w *Naszej Krajnie*,
- utworzenie na stronie www.muzeum.naklo.pl zakładki poświęconej Niemieckiemu, nazistowskiemu obozowi Potulitz Lebrechtsdorf,
- udostępnienie zwiedzania w pierwszą niedzielę miesiąca,
- w związku z wprowadzeniem lockdownu odwołano zapowiedziane na marzec warsztaty plastyczne,
- ogłoszono konkurs *Moje spotkania z zabytkami*,
- nagrano i opublikowano piosenkę śpiewaną w obozie Potulitz Lebrechtsdorf,
- nagrano i opublikowano wernisaż wystawy o obozie Potulitz Lebrechtsdorf,
- Wirtualna Noc Muzeów 2021 – na kanale YouTube,

- współorganizacja imprezy *Ryneczek Marszałka*, wraz z inscenizacją wjazdu Józefa Piłsudskiego na Rynek,
- pozyskiwanie fotografii i materiałów do wystawy dożynkowej,
- przeprowadzenie konkursu plastycznego *Mój przyjaciel z dalekiego świata*,
- warsztaty plastyczne na Rynku,
- przeprowadzenie spacerów powiązanych z grą miejską *Zagadki Konika Nakielskiego*,
- spotkanie autorskie z Anną Sergott i promocja książki *Piekielna czwórka*,
- przeprowadzenie warsztatów *Wakacje w muzeum* poświęconych Starożytnemu Rzymowi,
- oprowadzania i spacerów po mieście – szlakiem zabytków, szlakiem duchów i zbrodni (w tym dla zorganizowanych grup turystycznych spoza Nakła),
- publikacja na stronie www artykułów o wojskowości z okazji Święta Wojska Polskiego, nagranie audycji dla Radia Nakło,
- publikacja fragmentu filmu z lat 30. XX w. nagranych przed pałacem w Potulicach,
- nagranie audycji dotyczącej wojny obronnej 1939 r. dla Radia Nakło,
- na przełomie września i października muzeum uczestniczyło w akcji *Metropolia za pół ceny*,
- przeprowadzenie warsztatów, w trakcie których uczestnicy wykonywali latawce,
- przeprowadzenie kilkunastu lekcji muzealnych w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 4,
- przeprowadzenie warsztatów ceramicznych *Jesienna zaduma*,
- przeprowadzenie warsztatów *Meksykańskie święto zmarłych*,
- oprowadzanie po cmentarzu w Nakle,
- udział w uroczystościach upamiętniających ofiary zbrodni pomorskiej w Paterku, wygłoszenie okolicznościowego odczytu,
- rozstrzygnięcie konkursów *Mój przyjaciel z dalekiego świata* i *Moje spotkania z zabytkami*,
- w listopadzie prowadzone są lekcje muzealne *Biało-czerwone urodziny*, przeznaczone są dla przedszkolaków i uczniów klas 1-3 szkół podstawowych. Lekcje odbywają się w muzeum, a jeśli istnieje taka potrzeba pracownicy udają się do przedszkoli,

W ramach podstawowej działalności w stałej ofercie było 18 tematów zajęć. Udało się przeprowadzić lekcje dla 383 osób.

Muzeum odwiedziło ok. 300 gości, głównie osób dorosłych. Tak niska frekwencja wynika z dwukrotnego zamknięcia muzeum dla zwiedzających oraz prowadzenia przez szkoły nauczania w formie zdalnej. Nie bez wpływu były także wprowadzane rozporządzeniami ograniczenia liczby osób, które mogą jednocześnie odwiedzać muzeum, co uniemożliwiało wizyty grup zorganizowanych (w zależności od piętra w muzeum mogło przebywać od 3 do 9 osób, a to, de facto, eliminowało grupy szkolne i utrudniało prowadzenie warsztatów plastycznych).

III. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA:

- Poszukiwania historyczne w terenie w celu pozyskiwania nowych eksponatów,
- Ewidencjonowanie pozyskiwanych eksponatów i opracowywanie kart inwentarzowych,

- Pozyskiwanie od mieszkańców w celu digitalizacji materiałów archiwalnych dotyczących ich rodzin oraz miasta (fotografie, dokumenty),
- Wykonywanie dokumentacji fotograficznej,
- Uzupełnianie wystawy stałej – modyfikacja części archeologicznej: zmiany w układzie gablot, dodanie części poświęconej produkcji włókienniczej, modzie, krawiectwu, szewstwu, praniu, prasowaniu i higienie,
- Udostępnianie wydawnictw, opracowań naukowych i zbiorów muzealnych studentom, uczniom i mieszkańcom zainteresowanym historią Krajny,
- Wzbogacenie strony www o działy: Obóz Potulitz Lebrechtsdorf, Turystyka,
- Publikacja artykułów dotyczących historii i architektury w dwutygodniku *Nasza Krajna*,
- Nagrania audycji dla Radia Nakło oraz TVP Bydgoszcz

IV. POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ

- W ramach działalności popularyzatorskiej współpracujemy m.in. z Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną w Nakle, Nakielskim Ośrodkiem Kultury, Zespołem Obsługi Oświaty i Rekreacji, Nakielskim Sportem Sp. z o.o.
- Współorganizacja i poprowadzenie rajdów rowerowych: XII Nakielskiego Rowerowego Rajdu Niepodległości, Rajdu szlakiem zabytków Gminy Nakło oraz Majowego Rajdu Rowerowego,

V. POZYSKANE EKSPONATY:

W 2020 roku do inwentarza wprowadzono 315 muzealiów o łącznej wartości 9.600,88 zł. Ze względu na sposób pozyskania:

- zakupy: 37 sztuk za kwotę 3.143,88 zł,
- dary: 278 obiektów o wartości 6.457,00 zł

Wpisy w poszczególnych działach:

- Archeologia - 0
- Dokumenty, druki, korespondencje - 34
- Etnografia - 32
- Fotografie - 63
- Historyczno-Artystyczny – 186

Z ciekawszych eksponatów należy wymienić zespół dewocjonałów, medale, które otrzymał uczestnik II wojny światowej, klocki kamienne firmy Ankler-Steinbach, slajdy z kolejką wąskotorową w Nakle, formy do odlewu czekolady, numery więźniów z obozu Potulitz Lebrechtsdorf, międzywojenną mapę woj. pomorskiego, sztandar Bractwa Żywego Różańca z Trzeciewnicy, list SS-manna wysłany z obozu Potulitz Lebrechtsdorf, monety (poświęcone zbrodni katyńskiej, z okresu międzywojennego i marki pruskie i niemieckie). Stale powiększane są kolekcje ceramiki, fotografii i zabawek.

Dyrektor
Muzeum Ziemi Krajeńskiej
T. Pasieka
Tomasz Pasieka